



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

Εἰ βέλει δὲ ταύτας ἰσοδυναμίας, ποιῆσαι ἐν μὲν ταῖς ἀντιφατικαῖς πάσαις, τῆς προτάσεως πρόθετες τὴν ἄρνησιν, ἐν δὲ ταῖς ἐναντίαις καὶ ὑπεναντίαντες πρὸ τῆ συνδέσμου, ἐν δὲ ταῖς ὑπαλλήλοις πρόθετες πρὸ τε τῆ ὑποκειμένης, καὶ πρὸ τῆ συνδέσμου.

Ἐνδέχεται δὲ ταύτας καὶ ἀντιτρέφειν· ἐπεὶ γὰρ ἡ ἀποφατικὴ συνδυαστικὴ ἰσοδυναμεῖ τῆ καθόλου ἀποφατικῆ, ἐνδέχεται ἀντιτρέφειν ἀπλῶς, οἷον ἔστι ὁ Πέτρος, ἔστι ὁ Παῦλος ἔστι δίκαιος· καὶ ὁ δίκαιος ἔστι ὁ Πέτρος, ἔστι ὁ Παῦλος, ὁμοίως καὶ ἡ διαζευκτικὴ καταφατικὴ, ἐπεὶ ἰσοδυναμεῖ τῆ μερικῆ καταφατικῆ· οἷον ἡ ὁ Πέτρος, ἡ ὁ Παῦλος ἔστι δίκαιος· ἄρα ὁ δίκαιος ἡ ὁ Πέτρος ἔστιν, ἡ ὁ Παῦλος· ἡ δὲ συνδυαστικὴ καταφατικὴ τε, καὶ ἀποφατικὴ, ἐπεὶ τῆ καθόλου ἰσοδυναμεῖ, κατὰ συμβεβηκὸς ἀντιτρέφει εἰς διαζευκτικὴν, ἣτις ἰσοδυναμεῖ τῆ μερικῆ· ἡ δὲ καταφατικὴ συνδυαστικὴ, καὶ ἀποφατικὴ διαζευκτικὴ, ἀντιτρέφει τῆ σὺν ἀντιθέσει ἀντιτρέφει.

ΜΕ΄-

Μ Ε Ρ Ο Σ Τ Ρ Ι Τ Ο Ν .

Περὶ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν γ'. τῆς νοῦς
ἐνέργειαν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Α'.

Περὶ ἐπιχειρήματος καὶ τῶν αὐτῆς εἰδῶν.

Τὸ ἐπιχείρημα, ὃ καὶ πειστικὸς λόγος λέ-
γεται, ἐστὶ λόγος ἀποφαντικὸς ἀδήλων τι-
νὸς καὶ ἀμφισβητημένῃ διὰ γνωρίμων τε, καὶ σα-
φῶν· τῆς δὲ τέτταρα εἰσὶ τὰ εἶδη· συλλογισ-
μὸς, ἐπαγωγή, ἐνθύμημα, καὶ παράδειγμα.
ὧν ἑμὲν συλλογισμὸς, καὶ ἐπαγωγή τοῖς
φιλοσοφοῦσι, τὸ δὲ ἐνθύμημα, καὶ παράδειγμα
τοῖς ῥητορσιν ἴδια· ὀρίζεται δὲ ἢ ἐπαγωγή τῷ
Φιλόσοφῳ, ὅτι ἐστὶν ἀπὸ τῶν καθ' ἑκάστα ἐπὶ
τὸ καθόλου ἔφοδος, οἷον τῆτι τὸ πῦρ θερμαί-
νει, καὶ κεῖνο θερμαίνει. Πᾶν ἄρα πῦρ θερμαί-
νει· ἐνθύμημα δὲ ἐστὶν ἀτελής συλλογισμὸς, ὃ
δηλονότι ἢ ἑτέρα ἐλλείπει πρότασις, οἷον ὁ Πλά-
των ἐστὶ ζῶον, ἄρα ἐστὶν αἰσθητικόν· ὁ Πέτρος νύ-
κτωρ πλανᾷται, κλέπτης ἄρα ἐστὶ· παράδειγ-
μα δὲ ἐστὶ λόγος πειστικὸς μερικῆς τινὸς καὶ ἀμ-
φισβητημένῃ, διὰ γνωρίμων τινὸς, καὶ αὐτῆς με-
ρικῆς· οἷον ὁ Σωκράτης ἀσθενὴς ὧν νηστεύει,
σύ ἄρα ἀρρώστος ὧν, οἷός τε εἶ νηστεύειν.

Μόνος δὲ ὁ συλλογισμὸς ἔσχηκε τὸ ἀ-
ναγκαῖον ἐν τοῖς ἐπιχειρήμασι, τὰ δὲ λοιπὰ,

πιθανόν μὲν, ἔκ ἐτι δὲ καὶ ἀναγκαῖον δείκνυσι τὸ ἀμφισβητούμενον· διὸ καὶ ἐπ' αὐτόν, ὡς ἐπ' ἀκριβέστερον τρόπον τῆ ἐπίστασι, ἀνάγονται πάντα· ὠρισται δὲ ὁ συλλογισμὸς τῷ Φίλοσοφῳ, ὅτι ἐστὶ λόγος, ἐν ᾧ τεθέντων τινῶν ἕτερόν τι τῶν κειμένων ἐξ ἀνάγκης συμβαίνει τῷ ταῦτα εἶναι· τὸ μὲν λόγος ἐνταῦθα γένος ἐστὶ, τὰ δὲ λοιπὰ διαφορᾶς ἀναπληροῦ τόπου· καὶ λέγεται ὁ συλλογισμὸς λόγος, ἅτε δὴ ἐκ πολλῶν λέξεων συγκείμενος, αἱ δὲ ἀποφάσεις, ἢ καταφάσεις ἀλλήλαις συναπτόμεναι, ἕτερόν τι ἐξαγγέλλασθαι εἶναι, ἢ μὴ εἶναι· λέγεται β. ἐν ᾧ τεθέντων τινῶν, ὁ περὶ τῶν προτάσεων ἐννοεῖται, ἅς δεῖ ὡς ὁμολογημένας προσκεῖσθαι· λέγεται γ. ἕτερόν τι τῶν κειμένων, διὰ τὸ συμπέρασμα· τῆτο δὲ λέγεται ἕτερόν τι, τῶν προτάσεων δηλαδή· ἐκ μὲν γὰρ δύο προτάσεων εὐτάκτως διατιθεμένων, αἰεὶ ἕτερα ἐπεται, ἥτις ἐστὶ τὸ συμπέρασμα· τῆτο δὲ λέγεται ἕτερόν τι, τῶν προτάσεων δηλαδή· ἐκεῖνα γὰρ αἴτια, τῆτο δὲ ἀποτέλεσμα· λέγεται δ. ἐξ ἀνάγκης συμβαίνει, ὅτι τῶν προτάσεων εὐ διατιθεμένων, ἢ συναγωγῇ τῶν συμπερασμάτων ἀναγκαίως ἐπεται τελευταῖον λέγεται τῷ ταῦτα εἶναι, ἥτοι τῷ διὰ ταύτας τὰς προτάσεις ἐν σχήματι προσηκοντι διατιθεμένας συμβαίνει τὸ συμπέρασμα εἰς εὐκρίνεσέραν δὲ τῶν κατάληψιν προκείσθω συλλογισμὸς ὡδί.

Πᾶν αἴλον ἐστὶν ἀθάνατον·
ἢ λογικὴ ψυχὴ ἐστὶν αἴλος.
ἄρα ἢ λογικὴ ψυχὴ ἐστὶν ἀθάνατος

Εὐ

Ἐν τῷ τῷ ἔν τεθεισῶν τῶν ἀνωτέρω δύο προτάσεων ἐξ ἀνάγκης συμβαίνει τὸ συμπέρασμα, τὴν λογικὴν δηλαδὴ ψυχὴν εἶναι ἀθάνατον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ τῆς ὕλης τῆ Συλλογισμῆ.

Ο συλλογισμὸς σύνθετόν τι ὡς τεχνητόν, ἀνάγκη ἔχειν ὕλην ἔχ ἦττον, ἢ ὁ οἶκος ἢ ἡ ναῦς. Διττὴ δὲ ἡ τῆ συλλογισμῆ ὕλη, ἡ μὲν προσεχῆς, ἡ δὲ πόρρω· ἐ πόρρω ὕλη εἰσὶν οἱ ὅροι, τὸ ὑποκείμενον δηλ. ἐ τὸ κατηγορούμενον, ἐ ὁ καλούμενος μέσος ὅρος· ὕλη προσεχῆς εἰσὶν αἱ τρεῖς προτάσεις, οἷον ἐπὶ τῆ προσεχῶς ἐκτεθέντος συλλογισμῆ, πόρρω ὕλη εἰσὶν ἡ λογικὴ ψυχὴ, ἡτις εἰσὶν ὑποκείμενον· τὰ ἀθάνατον ὅπερ εἰσὶ τὸ κατηγορούμενον· ἐ τὸ ἄϋλον, ὃ εἰς μέσος ὅρος· προσεχῆς, αἱ τὸν συλλογισμὸν συνισῶσαι προτάσεις.

Ἰσέον δὲ, ὅτι τρεῖς μόνον ὅροι ἐν οἰαδηποτῆν ὑγιῶς ἔχοντι συλλογισμῶ παραλαμβάνονται· δηλῆται δὲ τῆτο σαφῶς· ὁ γὰρ συλλογισμὸς λόγος τίς εἰς προσλαμβανόμενος εἰς δεῖξιν τινὸς ἀμφισβητημένον προβλήματος· εἰς δὲ πρόβλημα, ἀπόφανσις, ἐν ἣ ἀπορεῖται, εἰ τί τινι προσήκει, ἢ μή· ἐσω παραδείγματος χάριν, πρόβλημα, εἰ ὁ ἄνθρωπος εἰς γελασικός· ἐν ᾧ ἀπορεῖται, εἰ τὸ γελασικὸν ἐνυπάρχει τῷ

ἄνθρωπῳ· τὸ τοίνυν πρόβλημα τῆς οἰκείης ὀρθῆς αἰεὶ ἐξ ἀνάγκης δίδωσι συλλογισμῶ, τὸ ὑποκείμενον δηλαδή καὶ κατηγορούμενον, ἃ καὶ ἄκρα ἤκουσε.

Πρὸς λύσιν δὲ τῆς τοιαύτης ζητήσεως καὶ ἀπορίας ἔκ ἔστιν ὁδὸς ἑτέρα, εἰμὴ τρίτον τι ἔξωθεν προσλαμβάνειν, ὅπερ εἴη μέσον τῶν δύο ἄκρων, καὶ ἔχει συνάφειαν, ἢ διάσασιν πρὸς ἀμφοτέρω· τὰ γὰρ ἄκρα συνάπτεσθαι ἔδύναται, εἰμὴ διάττος μέσα, ἔτω δὲ τοῖς δυσὶν ἄκροις τρίτος ἔξωθεν μέσος προσίθεται, οἷον ἐπὶ παραδείγματος· ἐπεὶ ὀρώμεν τὸ λογικὸν ἔχειν συνάφειαν πρὸς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸ γελασικόν, κρίνομεν ἐκεῖνο εἶναι μέσον, καὶ οἶονεὶ σύνδεσμον ἀμφοτέρων· ὅτε χάριν δι' αὐτὴ μόνον ἐπιφέρομεν τὸν ἄνθρωπον εἶναι γελασικόν ὡδί.

Πᾶν λογικὸν ἐστὶ Γελασικόν.

Πᾶς ἄνθρωπος ἐστὶ Λογικός.

Ἄρα πᾶς ἄνθρωπος Γελασικός.

Διατί δὲ ἡ προσεχῆς ὕλη τῆς συλλογισμῆς τρεῖς μόνον εἰσὶ προτάσεις; ἢ ὅτι ὁ μέσος ὀρθῶς ἀμφοτέροις τοῖς ἄκροις ὀφείλει συνάπτεσθαι· ἐπεὶ δ' ἔκ ἐνδέχεται ἔτω συνάπτεσθαι ἐν τῇ προτάσει, ἢ ἐστὶ πρόβλημα, ὅτε χάριν ἀναγκαῖον ἑτέρας δύο προτάσεις παραλαμβάνεσθαι διαφόρους τῆς προβλήματος· ὧν ἐν μὲν τῇ α'. ὁ μέσος ὀρθῶς ἐνὶ τῆς προβλήματος ἄκροις συνάπτεται, ἐν δὲ τῇ β'. τῷ ἑτέρῳ· διὸ καὶ ὁ ὑγιὴς συλλογισμὸς ἐκ τριῶν μόνων σύγκειται προτάσεων· τῶν δὲ τριῶν ὀρθῶν, ἐξ ὧν ὁ συλλογισμὸς

μὸς

μὸς συιέσηκεν, ὁ μὲν λέγεται μέσος, ὁ δὲ μείζων, ὁ δὲ ἐλάττων ὄρος· μέσος ὄρος ἐστὶν ὁ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς προτάσεσι λαμβανόμενος, μηδὲ ἐν τῷ συμπεράσματι τιθέμενος· καλεῖται δὲ μέσος, ὅτι μέσῳ σχέσιν ἔσχηκε πρὸς τὰ ἄκρα· μείζων δὲ, ὁ ἐν τῷ συμπεράσματι κατηγορεύμενος, ταῦτ' ἄν εἰπεῖν καὶ ἐν τῷ προβλήματι. Ἐλάττων δὲ ὁ ἐν τῷ συμπεράσματι ὑποκείμενος· τῶν προτάσεων δὲ, ἢ μὲν τὸν μέσον ὄρον ἔχουσα συντεταγμένον τῷ μείζονι ἄκρῳ, μείζων καλεῖται· ἢ δὲ τῷ ἐλάττονι, ἐλάττων· ἢ δὲ γ' συμπεράσμα λέγεται, καὶ ἐστὶν ἢ αὐτὴ τῷ προβλήματι, συμπεραθέντι τῇ δυνάμει τῷ μέσῳ· ἐξ ὧν συλλέγονται ταῦτα· α' τὸν συλλογισμὸν ἐκ τριῶν μόνον συγκεῖσθαι ὄρων· ὅθεν ἢ ἀνεπτυγμένως, ἢ συνεπτυγμένως, ἔχει τέσσαρας, καὶ ἔχ' ὑγιῶς συμπεραίνει, οἷον·

ὁ λέγων τὸν Πέτρον ζῶον, λέγει τὰληθές.

ὁ λέγων τὸν Πέτρον ἵππον, λέγει αὐτὸν ζῶον.

ἄρα ὁ λέγων τὸν Πέτρον ἵππον, λέγει τὰληθές.

Τὸ συμπεράσμα ἔχ' ὑγιές· ὁ γὰρ συλλογισμὸς συνεπτυγμένως τέσσαρας ἔχει ὄρους, τὸ γὰρ ζῶον τὸ ἐν τῇ μείζονι, ἀντὶ τῆς λογικῆς ὑποτίθεται· ὅθεν διαφέρει τῆς ἐν τῇ ἐλάττονι ζῶος, ὅπερ ἀντὶ τῆς ἀλόγου ὑποβάλλεται· β' τὸν μέσον ὄρον μὴ εἶναι ὁμώνυμον· ἦσαν γὰρ ἂν συνεπτυγμένως τέσσαρες ὄροι, οἷον ἐπὶ παραδείγματι.

Πᾶς

Πᾶς κύων ὑλακτεῖ.
 ἄλλ. ἄσρον τι ἐσι κύων.
 ἄρα ὑλακτεῖ.

Οὐχ ὑγιῶς ἐπιφέρεται· τὸ γὰρ, κύων, διαφόρως λαμβάνεται ἔντε τῆ μείζονι, ἔ ἐν τῆ ἐλάττονι. γ. τὸν μέσον ὄρον ἐν μιᾷ τῆ λάχι-
 ζον τῶν προτάσεων καθόλου χρῆ λαμβάνεσθαι, ἀντὶ πάντων τῶν ὑφ' αὐτῷ· πᾶς γὰρ συλλογι-
 σμὸς ἐπὶ τινὶ καθόλου ὄρω σαλεύει· ἔθεν ὁ συλ-
 λογισμὸς ἔτος ἔχ ὑγιῆς.

Πᾶν ζῶον ἦν ἐν τῆ Κιβωτῷ τῆ Νῶε.

ὁ Βηκέφαλος ἐσι ζῶον,
 ὁ Βηκέφαλος ἄρα ὑπῆρχεν ἐν τῆ Κιβωτῷ
 τῆ Νῶε.

Τὸ ζῶον ἐνταῦθα ἀντὶ τῶν εἰδῶν ὑποβάλλε-
 ται, ἔχι δὲ τῶν ἀτόμων. δ. ἐν ἅπαντι συλλο-
 γισμῷ δεῖ ἐμμένειν ἐν ταῖς προτάσεσι ἔ τῷ
 συμπέρασματι τὴν αὐτὴν ἔκτασιν, ἔ συζολὴν
 τῶν ὄρων, ἄλλως γὰρ ἔχ ὑγιῶς συμπερανεῖ·
 οἶον

Οὐδὲν ζῶον γεννηθήσεται.

Πᾶς ἄνθρωπος ἐσι ζῶον.

ἔδεῖς ἄρα ἄνθρωπος γεννηθήσεται.

Ὁ γὰρ ἄρος, ἄνθρωπος, ἐν μὲν τῆ ἐλάτ-
 τονι ἀντὶ τῶν ἐνεσώτων ὑποβάλλεται, ἐν δὲ τῷ
 συμπέρασματι ἔ ἀντὶ τῶν μελλόντων ἀνθρώπων
 ἔκτείνεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

Περὶ συλλογιστικῆς σχήματος

Συλλογιστικὸν σχῆμα ἐστὶ, κοινωνία δύο προ-
 τάσεων καθ' ἓνα ὄρον, ἐξ ὧν συνάγεται
 τρίτον τι τὸ συμπέρασμα· αἴτιον δὲ τῆ τοιούτου
 σχήματος, ὁ μέσος ὄρος ἐστὶ διαφόρως τοῖς ὄροις
 κοινωνῶν· ὅτε μὲν γὰρ τῷ μὲν κατηγορημένῳ ἐν
 τῷ προβλήματι ὑπόκειται, τῷ δὲ ὑποκειμένῳ
 κατηγορεῖται, τὸ πρῶτον γίνεται σχῆμα, οἷον,
 Πᾶν ζῶον ἐστὶν αἰσθητικόν.
 Πᾶς ἄνθρωπος ἐστὶ ζῶον
 ἄρα πᾶς ἄνθρωπος ἐστὶν αἰσθητικός.

Ἐνταῦθα τὸ ζῶον μέσος ὄρος ὄν, ὑπόκει-
 ται ἐν τῇ μείζονι, καὶ κατηγορεῖται ἐν τῇ ἐλάτ-
 τονι· ὅτε δ' ἀμφοτέρων κατηγορεῖται τῶν ἄκρων,
 τὸ β' ἀποτελεῖται σχῆμα· οἷον
 ἔδεις λίθος ἐστὶ ζῶον·
 πᾶς ἄνθρωπος ἐστὶ ζῶον·
 ἔδεις ἄρα ἄνθρωπος ἐστὶ λίθος.

Ἦνίκα δὲ ὁ μέσος ὄρος ἀμφοτέροις ὑπόκει-
 ται τοῖς ἄκροις· τὸ γ' γίνεται σχῆμα.
 Πᾶς σοφὸς ἐστὶ σκυδαῖος·
 πᾶς σοφὸς ἐστὶν ἄνθρωπος.
 ἄρα τίς ἄνθρωπος ἐστὶ σκυδαῖος.

Παρά ταῦτα τὰ τρία σχήματα ἕτερον γε-
 νέσθαι ἀδύνατον· ἀδύνατον γὰρ κατ' ἄλλην τινὰ
 σχέσιν παρὰ τὰς εἰρημένους ἐν τρισὶν ὄροις τὸν
 μέσον ὄρον πρὸς τὰς δύο συνταχθῆναι τὰς ἄκρας·
 ἔνιοι μὲντοι καὶ δ. εἰσάγουσι σχῆμα, ἢ ἐφευρετι-
 κὸν τὸν Γαληνὸν εἶναι λέγουσιν, ἐν ᾧ ὁ μέσος
 ἐν μὲν τῇ μείζονι κατηγορεῖται, ἐν δὲ τῇ ἐλάτ-
 τονι ὑπόκειται, οἷον

Πᾶς ἄνθρωπος ἐστὶ ζῶον·
 πᾶν ζῶον ἐστὶν ἐστία·
 τίς ἄρα ἐστία ἐστὶν ἄνθρωπος.

Τῆτο δὲ παρέλιπεν ὁ Φιλόσοφος καὶ οἱ γνή-
 σιοι αὐτῷ θιασῶται, εἰκότως· διαφέρει γὰρ τῆ-
 το τῷ α. ἢ τῇ διαφορῇ τῆ μέσα σχέσει πρὸς
 τὰς ἄκρας, ἀλλὰ μόνῃ τῇ μετατάξει τῶν προ-
 τάσεων, καὶ τῇ ἀντετραμμένῃ τῷ συμπεράσμα-
 τος συναγωγῇ τὸ ἐλάττον ἄκρον τῷ μείζονος κα-
 τηγορῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

Περὶ τῆς τρόπου τῶν σχημάτων.

Ὁ τρόπος τῶν συλλογισμῶν διττὸς ἐστὶν, ὁ
 μὲν κατάλληλος, ὁ δὲ ἀκατάλληλος· κα-
 τὰλληλος μὲν ἐστὶν, ἔτε ἐν τῷ συμπεράσματι
 τὸ μείζον ἄκρον κατηγορεῖται, καὶ τὸ ἐλάττον
 ὑπόκειται· οἷον,

Πᾶσα ἀρετὴ ἐπαινετέα.
ἢ δικαιοσύνη ἐστὶν ἀρετὴ.
ἢ δικαιοσύνη ἄρα ἐπαινετέα.

Ὅτι τὸ ἐπαινετέα, ὅπερ ἐστὶ μείζον ἄκρον
κατηγορεῖται τῆς δικαιοσύνης, ἣτις ἐστὶν ἕλατ-
τον ἄκρον. Ἀκατάλληλος δὲ τρόπος ἐστὶν, ὅτις
ἐν τῷ συμπέρασματι τὸ ἕλαττον ἄκρον κατηγο-
ρεῖται; ἢ τὸ μείζον ὑπόκειται ὡς οἶον,

Πᾶς Γεωμέτρης δίπην
τίς ἄνθρωπος ἐστὶ γεωμέτρης.
ἄρα τι δίπην ἐστὶν ἄνθρωπος.

Οἱ τρόποι, ἤτοι αἱ συμβολικαὶ φωναί, δι-
ῶν οἱ συλλογισμοὶ δηλοῦνται εἰσὶν εἴκοσι καὶ
δύο.

Τῷ α'. σχήματος κατάλληλοι τέσσαρες, ἔ-
γράμματα, ἔγραψε, γραφίδι, τεχνικός· ἀ-
κατάλληλοι τῷ αὐτῷ πέντε, γράμμασι, γέ-
γραφεν, ἀμιδί, πάρεσο, λίμενος.

Τῷ β'. σχήματος κατάλληλοι τέσσαρες, ἔ-
γραψε, κάτεχε, μέτριον, ἄχολον· ἀκατάλ-
ληλος εἷς, τίενμό.

Τῷ γ'. κατάλληλοι ἕξ, ἀπασι, θεναρὸς,
ισάκις, ἀσπίδι, ὀμαλός, φέροσος· ἀκατάλλη-
λοι δύο, τάσενμο, τίενμα.

Ἰσέον δὲ, ὅτι ἐπὶ τῶν τῶν φωνῶν, τὰ
τέτταρα μόνον φωνήεντα θεωρεῖται ἀξιῦται, τὸ

α, ε, ι, ο, ς τὸ μὲν α τὴν καθόλου καταφα-
 τικὴν πρότασιν σημαίνει· τὸ δὲ ε τὴν καθόλου
 ἀποφατικὴν· τὸ δὲ ι τὴν μερικὴν καταφατικὴν·
 τὸ δὲ ο τὴν μερικὴν ἀποφατικὴν.

Τῷ μὲν α. σχήμ.	κατάλλ.
γράμματα·	σανίδι·
δέασε·	τεχνικός·

Τῷ δὲ β. κατάλλ.	Τῷ δὲ γ. κατάλλ.
δάμβενεν·	σάβασι· σήρι·
Γράφοδο· δέναζε·	τέτασο· τέρινθο.
τένιο.	σπίδαμην· γοργάδο.

Α' κατάλληλοι· Α' κατάλλ· Α' κατάλληλοι

Γράφαλιν· τάσενμο· τίενμο· τάσενμο· τίενμο.
 σάβιτιν· δέαζεν·
 τίενμο·

Κακεῖνο δέον εἰδέναι, ὅτι τὸ φωνῆεν τῆς α.
 συλλαβῆς τὴν μείζονα σημαίνει πρότασιν, τῆς
 β. τὴν ἐλάττονα, τῆς γ. τὸ συμπέρασμα.

Εἰς δὲ σαφερέραν κατάληψιν ἐκκείδωσαν
 παραδείγματα ἀφ' ἑκάστου σχήματος, ἢ κατὰ
 παντὸς ἀρχή.

Τῷ α. καταλήλε.

γράμ
 μα

Πᾶς ἄνθρωπος ἐστὶ ζῶον·
 Πᾶν Γελασικὸν ἐστὶν ἄνθρωπος.

F 2

τα Πᾶν ἄρα γελαστικὸν ἐστὶ ζῶον.
 θε Οὐδὲν τετράπην ἐστὶ γραμματικόν.
 α Πᾶς ἵππος ἐστὶ τετράπης.
 σε Ἄρα ἕδεις ἵππος ἐστὶ γραμματικός.

Σα Γρα Πᾶν πτερωτὸν ἵπταται,
 νί- φί Τίς κόραξ ἐστὶ πτερωτὸν,
 δι- δι Ἄρα τίς κόραξ ἵπταται.

τε Οὐδὲν ὄρνεόν ἐστὶ λογικόν,
 χνι Τὶ δίπην ἐστὶν ὄρνεον.
 κός. Ἄρα τὶ δίπην ἔκ ἐστὶ λογικόν,

Ἀκαταλήλως.

γριά- γραμ. Πᾶς ὄρνις πτηνόν.
 φα. μα Πᾶς κόραξ ἐστὶν ὄρνις,
 λι- σι Ἄρα τὶ πτηνόν ἐστὶ κόραξ.

θε- γέ Οὐδεὶς ὄρνις ἐστὶ γραμματικός
 α γρα Πᾶς ἀλέκτωρ ὄρνις,
 ζς- φε Ἄρα ἕδεις γραμματικός ἀλέκτωρ

σά- ἄ Πᾶς Γεωμέτρης δίπην-
 ρι- μι Τίς ἄνθρωπος ἐστὶ γεωμέτρης,
 τιμ- οδί Ἄρα τὶ δίπην ἐστὶν ἄνθρωπος.

τά- πά Πᾶν φυτὸν ἔμφυχον-
 σεν- ρε Οὐδεὶς ὄρνις φυτόν.
 μο- σο. Ἄρα τὶ ἔμφυχον ἔκ ἐστὶν ὄρνις.

τί λί Τί λογικόν ἐσὶ ζῶον·
 εμ με Οὐδὲν ἄψυχον λογικόν·
 μο νοσ. Ἄρα τὶ ζῶον ἔκ ἐστιν ἄψυχον.

Τῆ β. σχήμα. κατάληλοι.

Θί- ἔ Οὐδεὶς γεωμέτρης τετράπυλ.
 να- γρα Πᾶς ἵππος τετράπυλ
 ζε- ψε. Ἄρα ἔδει ἵππος γεωμέτρης·

θάμ- κά Πᾶς ὄρνις δίπυλ,
 βε- τε Οὐδεὶς ἵππος δίπυλ,
 νεν- χε. Ἄρα ἔδει ἵππος ὄρνις.

τέ- μέ Οὐδεὶς γραμματικὸς πτηνόν·
 νι- τρι Τίς κόραξ ἐσὶ πτηνόν,
 ο- ον. Ἄρα τίς κόραξ ἔκ ἐστι γραμματικόν.

Γρά- ἄ Πᾶς κόραξ ἐσὶ δίπυλ·
 ψα- χο Τίς λέων ἔκ ἐσὶ δίπυλ·
 δο- λον Ἄρα τίς λέων ἔκ ἐσὶ κόραξ.

Ἄκατάληλοι.

Τί Τίς ἄνθρωπος ἐσὶ Γεωμέτρης·
 εν- Οὐδεὶς ἀμαθής γεωμέτρης·
 μο Ἄρα τίς ἄνθρωπος ἔκ ἐστιν ἀμαθής.